

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

L'ACREDITACIÓ DE LES TITULACIONS

Fa dos anys, AQU Catalunya va definir el Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació dels títols oficials (Marc VSMA), que vincula els processos d'avaluació de la qualitat que se succeeixen al llarg de la vida dels ensenyaments. Enguany podem afirmar que tenim implantats amb èxit els processos de verificació, seguiment i modificació, i ara ha arribat l'hora de dissenyar i implementar el darrer procés del Marc VSMA: l'acreditació de titulacions.

LA GUIA I ELS ESTÀNDARDS DE L'ACREDITACIÓ

La metodologia que proposa AQU Catalunya s'estructura en sis dimensions obligatòries i una part optativa. A continuació s'enumeren les dimensions obligatòries i se'n presenta l'estàndard global i la justificació de cadascuna:

QUALITAT DEL PROGRAMES FORMATIUS

ESTÀNDARD: El disseny de la titulació (perfil de competències i estructura del currículum) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit en el MECES.

El perfil de competències ha de ser rellevant dins l'àmbit disciplinari i ha de tenir correspondència amb les competències recollides en xarxes o entitats nacionals o internacionals. D'altra banda, el perfil de competències ha de ser el corresponent al nivell formatiu de la proposta, d'acord amb el Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior (MECES) —alineat amb el marc europeu construït sobre els descriptors de Dublín—, amb l'objectiu de permetre el reconeixement mutu entre tots els estats membres de la Unió Europea. Aquest estàndard queda automàticament satisfet amb la verificació inicial de la titulació i, en conseqüència, no serà objecte de valoració en les audiències.

ADEQUACIÓ DEL PROFESSORAT AL PROGRAMA FORMATIU

ESTÀNDARD: El professorat que imparteix docència en les titulacions del centre és suficient i adequat, d'acord amb les característiques de les titulacions i el nombre d'estudiants.

El professorat és el principal recurs docent de què disposa l'alumnat. Assegurar la qualitat i la idoneïtat del professorat respon de forma directa als estàndards europeus per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en concret l'ESG 1.4. Assegurament de la qualitat del professorat, en què "les institucions han de trobar el sistema més adequat per garantir que l'equip de professors està qualificat i és competent. Aquest sistema s'ha de posar a la disposició de les persones que duguin a terme l'avaluació externa i s'ha de detallar en els informes corresponents" (ENQA, 2005).

EFICÀCIA DELS SISTEMES DE SUPORT A L'APRENENTATGE

ESTÀNDARD: La institució disposa de serveis d'orientació i de recursos adequats i eficaços per a l'aprenentatge de l'alumnat.

A més del professorat, les institucions posen a la disposició de l'alumnat un seguit de recursos per motivar, facilitar i enriquir el seu aprenentatge, independentment de la seva localització (campus, centres de pràctiques externes, aprenentatge a distància, etc.). En aquest context, l'ESG 1.5. Recursos d'aprenentatge i de suport a l'alumnat demana que "les institucions han de garantir que els recursos disponibles de suport a l'alumnat són adequats i s'ajusten a cada programa" (ENQA, 2005).

L'acreditació és el procés pel qual un programa educatiu o una institució proveeix informació sobre la seva activitat i els seus assoliments a una agència de qualitat que, mitjançant un comitè extern, de manera independent, avalua aquesta informació per tal d'emetre un judici públic a partir d'uns estàndards explicitats sobre el valor i la qualitat del programa o la institució, tal com preveuen els Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'EEES (ESG) de l'ENQA.

EFICÀCIA DEL SISTEMA DE GARANTIA INTERNA DE LA QUALITAT DE LA TITULACIÓ

ESTÀNDARD: La institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de manera eficaç, la qualitat i la millora contínua de la titulació.

El sistema de garantia interna de la qualitat (SGIQ) és un instrument clau en la definició de les activitats formatives del centre, i dona resposta als estàndards i les directrius europeus per a l'assegurament intern de la qualitat (ESG 1.1. Política i procediments per a l'assegurament de la qualitat i 1.2. Aprovació, control i avaluació periòdica de programes i titulacions). L'eficàcia del SGIQ es fa palesa, en última instància, quan el SGIQ reuneix els requisits exigits per facilitar el procés d'acreditació d'una titulació que evidencia un desenvolupament satisfactori.

PERTINÈNCIA DE LA INFORMACIÓ PÚBLICA

ESTÀNDARD: La institució informa de manera adequada tots els grups d'interès sobre les característiques del programa i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.

La transparència informativa és clau a l'hora de generar confiança i incrementar la competitivitat sobre la qualitat de la formació universitària, motiu pel qual és present, d'una manera o d'una altra, en totes les declaracions i comunicats dels ministres responsables de l'educació superior de l'EEES, tal com queda reflectit, entre d'altres, en els comunicats de les conferències de ministres europeus d'educació de Bergen i Londres.

QUALITAT DELS RESULTATS DELS PROGRAMES FORMATIUS

ESTÀNDARD: Les activitats de formació i d'avaluació són coherents amb el perfil de formació de la titulació. Els resultats d'aquests processos són adequats tant pel que fa als assoliments acadèmics, que es corresponen amb el nivell del MECES de la titulació, com pel que fa als indicadors acadèmics i laborals.

Els resultats d'aprenentatge d'una titulació són allò que la titulació espera que l'alumnat sigui capaç de demostrar en finalitzar els estudis. Defineixen i donen identitat a la titulació. L'avaluació dels aprenentatges és el procés que permet determinar l'assoliment dels objectius d'aprenentatge i prendre decisions consegüentment. És per això que l'avaluació de l'alumnat és un dels estàndards europeus per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior (ESG 1.3. Avaluació de l'alumnat). Tant les activitats formatives com les demandes d'avaluació han de ser pertinents i adequades per certificar els diferents aprenentatges reflectits en el perfil de formació.

LA PROPOSTA D'AQU CATALUNYA

El Reial decret 1393/2007 fixa les directrius, les condicions i el procediment per a l'acreditació de titulacions. En concret, s'estableix que abans dels sis anys de la posada en funcionament del grau o del doctorat, i abans dels quatre en el cas dels màsters, les titulacions oficials s'hauran de sotmetre a un procés d'acreditació, que és la comprovació que el pla d'estudis s'està duent a terme d'acord amb el projecte inicial. En el cas que s'acrediti la titulació, s'inscriurà novament en el RUCT (Registre d'Universitats, Centres i Títols).

Per a l'acompliment d'aquest mandat legal, AQU Catalunya parteix de tres principis:

- Només les universitats catalanes, individualment i com a sistema, poden garantir la qualitat dels programes formatius i serveis educatius que ofereixen. La funció d'AQU Catalunya és col·laborar, com a agent de validació externa, en l'assoliment d'aquest propòsit.
- La referència del plantejament metodològic de tots els processos d'AQU Catalunya, i en especial el de l'acreditació, són els estàndards i les directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'Espai europeu d'educació superior (ENQA, 2005), adoptats pels ministres responsables de l'educació superior en el Comunicat de Bergen (2005). El model adoptat ha de ser equivalent als esquemes d'acreditació desplegats en l'àmbit internacional.
- L'acreditació és el darrer pas del Marc VSMA i, per tant, ha de recollir evidències acumulades en la implantació i el seguiment dels programes prèviament verificats i autoritzats.

L'acreditació, tal com s'ha dissenyat des d'AQU Catalunya, té quatre finalitats clares:

- Assegurar la qualitat dels programes formatius d'acord amb els nivells de qualificació establerts i els criteris recollits en la normativa vigent.
- Facilitar els processos interns de millora de la qualitat dels programes i serveis desenvolupats per les universitats catalanes.
- Garantir informació vàlida i fiable que ajudi a la presa de decisions dels usuaris del sistema universitari.
- Integrar el procés de verificació derivat de la proposta de modificacions substancials.

La **Guia per a l'acreditació de les titulacions oficials de grau i màster** presenta els estàndards que es tindran en compte durant l'acreditació. L'última versió d'aquest document es troba actualment en procés de consulta pública i es pot consultar a l'enllaç següent:

http://www.aqu.cat/universitats/acreditacio/consulta_publica.html